

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО ЗА
ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ
19. јануар 2026. године

САОПШТЕЊЕ КОЛЕГИЈУМА ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ

Поводом амандмана народне посланице Оље Петровић на Предлог закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву, који је Народној скупштини поднео народни посланик др Угљеша Мрдић, а којим се предвиђа да „јавном тужиоцу који је, у складу са Законом о јавном тужилаштву („Службени гласник РС“, број 10/23), привремено упућен у друго јавно тужилаштво или у јавно тужилаштво посебне надлежности, престаје привремено упућивање у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона“, указујемо да би усвајање оваквог амандмана имало изузетно тешке и далекосежне последице по функционисање правосудног система.

Усвајањем предложеног амандмана дошло би не само до директног и тешког урушавања рада Јавног тужилаштва за организовани криминал, него и до озбиљног паралисања рада Посебног одељења за организовани криминал Вишег суда у Београду, што би у пракси у крајњој линији довело до потпуне блокаде поступања у најсложенијим и најосетљивијим кривичним поступцима.

Подсећамо, Одлуком о броју јавних тужилаца у јавним тужилаштвима („Службени гласник РС“, бр. 97/2023, 106/2024 и 38/25), прописано је да Јавно тужилаштво за организовани криминал, поред Главног јавног тужиоца, има 25 јавних тужилаца. И поред тога, ово тужилаштво никада није било кадровски попуњено у складу са прописаним максимумом. Тренутно у Јавном тужилаштву за организовани криминал функцију врши 20 јавних тужилаца, од којих је чак 11 привремено упућено у складу са важећим Законом о јавном тужилаштву.

Предложени амандман би значајно утицао на смањење оперативних капацитета и способности рада Јавног тужилаштва за организовани криминал, јер би оно остало без значајног броја искусних јавних тужилаца и практично би значило насилно и тренутно смањење броја јавних тужилаца. Ово би директно умањило његову ефикасност и делотворност, до нивоа који угрожава законито и ефективно поступање у најосетљивијим и изузетно сложеним предметима транснационалног организованог криминала и високе корупције, који се већ налазе у различитим фазама поступка – од истраге до првостепеног и другостепеног суђења.

Додатно, оваквим амандманом значајно се повећава ризик од понављања процесних радњи услед недовољног познавања предмета од стране новог поступајућег јавног тужиоца, што неминовно доводи до дужег трајања поступака и озбиљног угрожавања ефикасности поступања.

Чињеница је да би усвајање оваквог амандмана којим се предвиђа престанак упућивања у року од 30 дана од дана ступања на снагу измењеног закона, довело у питање поступање Јавног тужилаштва за организовани криминал у односу на 567 окривљених лица у предметима у којима поступају упућени јавни тужиоци, а у којима су у току истраге, првостепени или другостепени поступци. То би у пракси значило потпуну блокаду поступака у предметима најопаснијих организованих криминалних група у којима поступају упућени јавни тужиоци, а у јавности познатих као: „Јовањица 1 и 2“, „Балкански картел“, ОКГ Николе Вушовића и др. („Врачарци“), ОКГ Дарка Шарића и др. (праће новца), ОКГ Љубе Миловића и др., ОКГ Радоја Звицера и др., предмети везане за податке „Sky ECC“, предмет који се односи на финансијске токове у вези са „Пројектом Модернизација и реконструкција мађарско-српске железничке везе“, предмет окривљене Дијане Хркаловић и др., као и предмете у којима су окривљени помоћник министра просвете, носиоци правосудних функција, директори јавних предузећа, декан факултета и други.

На озбиљност последица усвајања предложеног амандмана указују и подаци о обиму рада упућених јавних тужилаца. Само током 2025. године, упућеним тужиоцима додељено је 699 предмета који су у предистражној фази, што чини 51,2% од укупног броја ових предмета (1.366), као и 150 предмета међународне правне помоћи, што представља 73,53% укупног броја тих предмета (209).

Поред тога, у значајној мери било би отежано и поступање у 92 предмета одузимања имовине (тзв. финансијске истраге) по Закону о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, који се односе на 790 окривљених лица и налазе се у различитим фазама поступка за привремено или трајно одузимања имовине. Сваки дисконтинуитет у раду на овим изузетно обимним предметима, који често обухватају више десетина лица, може довести до значајних одлагања и успоравања поступака.

На далекосежност последица указује и податак да је у досадашњем раду Јавног тужилаштва за организовани криминал одузета имовинска корист и имовина у вредности од 772.788.006,45 евра, што просечно на годишњем нивоу износи преко 35.000.000 евра. Па би у овим околностима свака промена поступајућих јавних тужилаца неминовно довела до дуготрајних застоја, непотребног пролонгирања поступака и ризика од застарелости, што је у директној супротности са обавезом државе да обезбеди ефикасно кривично гоњење и заштиту јавног интереса.

Предложени амандман не садржи било какав реалан прелазни механизам нити анализу последица, већ се њиме произвољно и без икаквог системског оправдања задире у постојећу организацију рада и кадровску структуру Јавног тужилаштва за организовани криминал, игноришући чињеницу да је управо институт привременог упућивања био једини ефикасан механизам за превазилажење хроничног кадровског дефицита.

Овакво решење би неминовно довело до застоја у организацији рада и представљало озбиљан ризик за квалитет обраде предмета у прелазном периоду. Истовремено, постоји реална опасност од повреде права на суђење у разумном року, као и одредаба Законика о кривичном поступку које се односе на трајање притвора, што може резултирати укидањем притвора или другим процесним последицама са озбиљним безбедносним импликацијама.

Посебно истичемо да су сва досадашња упућивања јавних тужилаца спроведена у потпуности у складу са законом, уз њихову изричиту сагласност и након спроведених безбедносних провера. Институт упућивања представља изузетак и као такав подразумева добровољност и сагласност упућеног тужиоца. Предложеним амандманом озбиљно се задире у уставне гаранције сталности јавнотужилачке функције и радноправне сигурности, нарушавајући легитимна професионална очекивања јавних тужилаца који су прихватили упућивање под важећим законским условима.

На крају, оваквим амандманом врши се посредан, али недвосмислен утицај законодавне власти на персонални састав Јавног тужилаштва за организовани криминал, чиме се директно нарушава уставно начело самосталности јавног тужилаштва из члана 155 Устава Републике Србије („Јавно тужилаштво је јединствен и самостални државни орган...“). Ово је нарочито изражено имајући у виду да је од укупно 19 упућених јавних тужилаца у целокупној јавнотужилачкој организацији, њих 11 упућено управо у Јавно тужилаштво за организовани криминал, што недвосмислено указује на намеру да се овим амандманом директно осујети и онемогући рад овог тужилаштва.

Овакво законско решење је у директној супротности са стандардима Савета Европе и Венецијанске комисије, који изричито упозоравају да законодавна власт мора да се уздржи од мера које могу утицати на персонални састав и континуитет рада тужилаштва. Венецијанска комисија наглашава да „свака законска интервенција која има за последицу промену персоналног састава тужилаштва може представљати недозвољен утицај на његову самосталност“, док Савет Европе истиче да „премештај тужилаца без њихове сагласности може угрозити независност тужилаштва и право на правично суђење“. Предложено законодавно решење је уједно и у директној супротности са препорукама Европске комисије из последњег извештаја о напретку Републике Србије, у којем се изричито указује на потребу да Србија ојача овлашћења и кадровске капацитете Јавног тужилаштва за организовани криминал ради повећања његове делотворности.

Усвајање предложеног амандмана представљало би озбиљан корак уназад у области владавине права и директно би угрозило међународне обавезе Републике Србије, а оправдано се може поставити питање коме ће највише погодовати оваква измена закона, Јавном тужилаштву за организовани криминал сигурно не, а врло је вероватно да ће највеће погодности из овога имати само окривљени.

**КОЛЕГИЈУМ
ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА
ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ**